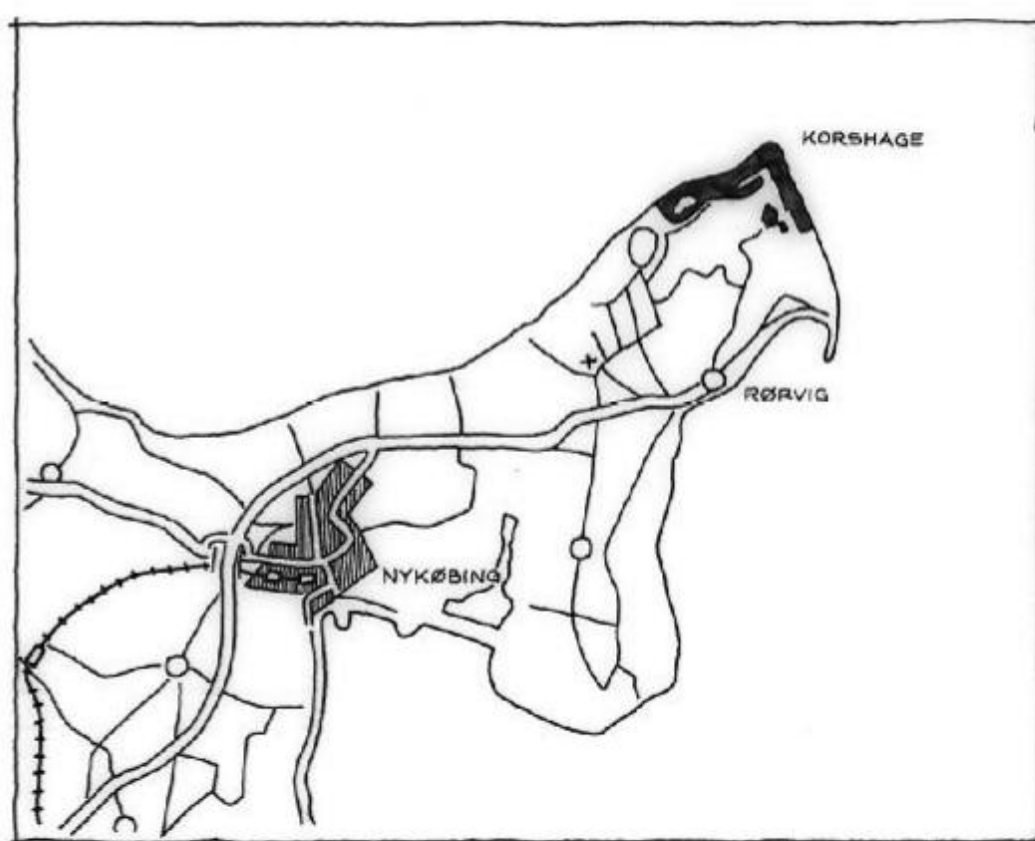

PLEJEPLAN for det fredede område ved **FLYNDERSØ og KORSHAGE**

Udarbejdet af
Vestsjællands amtskommune, Teknisk Forvaltning
Lars Bang, 1982

H

Indholdsfortegnelse.**side**

Introduktion

1

Områdets udstrækning og ejerforhold

3

Fredningskendelser

4

Plejemålsætninger

5

Første etape - delområde 1

7

Arealbenyttelse

7

Vegetationstilstand

8

Plejeforskrifter - generelt

10

Førstegangspleje

11

Efterpleje

14

Hegning

14

Forelæggelse for fredningsnævnet

16

Handlingsplan

17

Første etape - delområde 2

18

Bilag

a : Fotoregistrering

b-c : Fredningskendelser

d : Foreløbig floraregistrering

1-5 : Kortbilag

Introduktion.

De fredede arealer ved Flyndersø og Korshage i Nykøbing-Rørvig kommune omfatter ialt ca. 78 ha. Størstedelen (ca. 62 ha) ligger langs Kattegat og Isefjorden tilgrænsende et større sommerhusområde, mens resten, hvoraf ca. 13 ha er plantage, ligger indenfor sommerhusområdet, se bilag 1.

Kystarealerne fra Flyndersø til Korshage og langs Isefjorden, to mindre arealer indenfor sommerhusområdet, samt plantagearealerne, ialt knap 60 ha (76%), ejes af Nykøbing-Rørvig kommune, mens resten af det fredede område er fordelt på flere private lodsejere.

Udenfor sommerhusområdet findes to sommerhuse beliggende ved kysten nord for Flyndersø, mens der på den del af de fredede arealer, der ligger indenfor sommerhusområdet, findes eet sommerhus. De øvrige arealer er ubebyggede.

Langs med og igennem det fredede område forløber kommunevej nr. 10, der på strækningen forbi Flyndersø til parkeringspladsen øst herfor benævnes "Flyndersøvej" og herfra mod syd gennem sommerhusområdet benævnes "Korshagevej".

Arealerne bagved klitrækken langs Kattegat i den vestlige del af området bestod på fredningstidspunktet af kær og strandeng, mens arealerne ved Korshage og langs Isefjorden bestod af lyngbevoksede klitarealer.

I årene fra 1939 til 1950 blev kyststrækningen statusquo-fredet for at beskytte de landskabelige og naturvidenskabelige interesser i området mod yderligere udstykning til sommerhusbebyggelse, mens plantagearealerne indenfor sommerhusområdet først blev fredet i 1958.

På fredningstidspunktet var arealerne omkring og øst for Flyndersø afgræssede strandenge med spredt opvækst af enebærbuske. Da græsningen senere ophørte, blev store

dele af arealerne invaderet af selvsået opvækst - fortrinsvis pil og birk, stedvis tillige slåen, tjørn, eg og fyr, der sammen med gyvel også har indfundet sig på arealerne langs Isefjorden.

Med økonomisk støtte fra fredningsnævnet lod kommunen og en lokal grundejerforening i 1964/65 en del af opvæksten rydde på arealerne ved Flyndersø. Rydningen blev gentaget i 1972, men er ikke siden fulgt op af en regelmæssig pleje, hvorfor tilgroningen påny har lukket for udsigten fra Flyndersøvej og truer med dels at kvæle enebærbevoksningen på begge sider af vejen, dels helt at ødelægge de botaniske interesser, der især knytter sig til rikkærene ved Flyndersø. Endvidere har tilgroningen på arealerne langs Isefjorden antaget et sådant omfang, at grundejerne i den tilgrænsende del af sommerhusområdet egenhændigt er begyndt at rydde udsigtskiler. Samtidig er lyngen flere steder stærkt på retur på grund af beskygning.

I 1981 har kommunen som grundejer foretaget rydning af et mindre areal vest for parkeringspladsen ved Dybesøvej/Korshagevej, men har nu anmodet Vestsjællands amtskommune om at udarbejde nærmere retningslinier for arealernes fremtidige pleje.

Med denne plan indledes et saneringsarbejde med det formål at genskabe en bevoksningstilstand på arealerne svarende til den, der ønskedes bevaret ved fredningen.

Områdets udstrækning og ejerforhold.

Hele det fredede område ligger i ejerlavet Rørvig i Nykøbing-Rørvig kommune og omfatter følgende ejendomme, se tillige bilag 2:

Matr. nr.	Areal ha.	Ejer
16k+16q	ca. 0,7	Eline Herdal og Ulf Hoffmann, Kai Hoffmansvej 4, 3450 Allerød.
16s+16v	ca. 0,3	Per Hjalb Carlsen, Pinjehøj 23, 2960 Rungsted Kyst.
16t	ca. 0,1	Karen M. Jensen, Geelskovparken 40, st.tv., 2830 Virum.
16y+16ø	ca. 1,4	Ady Rechnitzer, Mogens Rotwitt Schmidt m.fl. v/Mogens Rotwitt Schmidt, Vilvordeparken 10, 2920 Charlottenlund.
16ad	ca. 3,4	Mogens Rotwitt Schmidt, se ovenfor.
16ae	ca. 3,6	Georg Jensen, Lærkevej 9, 8680 Ry.
18g	ca. 46,5	Nykøbing-Rørvig kommune, Vesterlyngvej 8, 4500 Nykøbing Sj.
18be	ca. 13,3	Samme
25t	ca. 0,3	Rørvig Naturfredningsforening.
25ah	ca. 0,1	Bjarne v. Holtmann og Elsebeth Gynther, Orøgade 34, 4.th., 2100 København Ø.
25ds (del af)	ca. 8,5	Ejler Rasmussen, Jægersborg Alle 88, 2920 Charlottenlund.
Ialt	ca. 78,2	

Som følge af arealets betydelige udstrækning er det fundet hensigtsmæssigt at opdøle plejearbejdet i etaper, for hvilke der i takt med de ressourcer, der er til rådighed, udarbejdes detaljerede plejeforskrifter såvel for de første radikale indgreb som for den efterfølgende vedligeholdelse. Målet hermed er indenfor en kortere årrække at inddrage så store dele af det fredede område

under pleje, som aftaler herom med de enkelte lodsejere giver mulighed for.

På nuværende tidspunkt foreligger aftale med Nykøbing-Rørvig kommune om pleje af en del af kommunens arealer samt med ejerne af to mindre ejendomme ved Flyndersøvej, ialt ca. 24,6 ha, der således udgør plejeplanens første etape. (side 7-19)

Fredningskendelser.

Området (excl. plantagearealet) er fredet ved fredningsnævnets kendelse af 5.12.1939 - stadfæstet med visse ændringer af overfredningsnævnet ved kendelse af 24.10.1942 og 12.9.1950. Kendelsens ordlyd er gengivet i bilag b.

Plantagearealet er fredet ved deklARATION lyst 20.10.1958. Deklarationens ordlyd er gengivet i bilag c.

Endvidere har fredningsnævnet afsagt to tillægskendelser af henholdsvis 27.6.1964 og 5.7.1965 om fjernelse af opvækst på Korshageområdet og afholdelse af udgifterne herved.

Plejemålsætning for kystarealerne.

Baggrunden for fredningssagen, som blev rejst af Danmarks Naturfredningsforening i 1937 med støtte fra Naturfredningsrådet, er refereret i fredningsnavnets kendelse af 5.12.1939, hvorfra citeres i uddrag:

"Fredningen af denne strækning, som hidtil har været nogenlunde uberørt af bebyggelse, men som nu trues af bebyggelse i større stil på området ved Korshage ..... angives at være særdeles ønskelig såvel af landskabelige som af naturvidenskabelige grunde.

I førstnævnte henseende anføres, at dette kystområde er af usædvanlig skønhed - på østkysten ud til den blideste fjordidyl, på nordsiden ud mod det åbne Kattegat, og disse to kystlandskabsformer løber på en overordentlig smuk måde sammen i fredningens brændpunkt, Korshage.

I sidstnævnte henseende henvises til ....., at arealerne frembyder en mangfoldighed af ejendommeligheder, der giver området en fremragende plads som studiefelt såvel med henblik på den videnskabelige forskning som på undervisning i Danmarks naturforhold både ved skolerne og Københavns universitet.

Særlig fremhæves områdets store betydning som eksursionsfelt for de naturhistorisk studerende ved Københavns universitet, idet det praktisk talt er det eneste endnu eksisterende, sammenhængende område med uberørt hede- klit- og strandmarkvegetation på Sjælland."

Disse udtalelser sammenholdt med områdets nuværende tilstand viser klart nødvendigheden af en aktiv pleje, hvis formålet med fredningen ikke skal forskertses. Foreløbige botaniske undersøgelser tyder på, at det for visse

arters vedkommende muligvis allerede er for sent at gribe ind.

Målet med plejen må derfor primært være et forsøg på at genskabe områdets landskabelige værdi ved i videst muligt omfang at sikre bevarelsen af den spredte enevegetation, hvor den endnu forekommer, at beskytte det særprægede tornbladkrat på den nordlige del af arealet langs Isefjorden, og at forhindre en reduktion af de endnu lyngbevoksede arealer.

Plejemålsætning for plantagearealerne.

Fredningen af plantagearealerne i 1958 skete ud fra de daværende ejeres ønske om i videst muligt omfang at bevare Rørvig sogns naturskønhed. Fredningsdeklarationen indeholder en bestemmelse om, at den til enhver tid værende ejer bevarer retten til at foretage normal skovhugst og tilplantning.

Da plantagearealerne på grund af deres relativt beskedne størrelse er af begrænset værdi som indtægtskilde for ejeren, Nykøbing-Rørvig kommune, må plejemålsætningen være, at der ikke blot tages hensyn til en forstlig forsvarlig drift, men også til plantagernes rekreative værdi og værdi som værnskov.

Første etape.

Plejeplanens første etape omfatter eng- og kærarealerne nord for Flyndersøvej fra Flyndersø til parkeringspladsen ved Flyndersøvej/Korshagevej samt den ubebyggede del af lyngarealerne syd for Flyndersøvej - ialt ca. 24,6 ha, der i det efterfølgende betegnes som delområde 1, se bilag 3.

Til første etape medregnes endvidere plantagearealerne, for hvilke der dog kun angives visse hovedsynspunkter vedrørende den forstlige pleje. Plantagerne, der består af fem lodder på ialt ca. 13,3 ha, betegnes i det efterfølgende som delområde 2, se bilag 5.

Delområde 1.

Arealbenyttelse.

Området er i henhold til fredningskendelsen offentligt tilgængeligt - dog således, at bilkørsel udenfor Flyndersøvej ikke er tilladt bortset fra kørsel ad den bestående vej til de to sommerhuse nord for Flyndersø samt til sommerhuset syd for vejen.

Tidligere var der en del gående færdsel af badegæster fra sommerhusområdet til kysten, hvilket medførte nedtrampning af stier udenom de mest våde partier. Med den tiltagende tilgroning langs nordsiden af Flyndersøvej er disse stier helt eller delvis forsvundet, idet færdselen til kysten nu stort set er kanaliseret til vejen i områdets vestlige del og via parkeringspladsen mod øst, hvilket har været en medvirkende årsag til den øgede afslidning af bundvegetationen på arealet nord for parkeringspladsen.

Vegetationstilstand.

litra a:

Tørt, græsbevokset område, der mod vest domineres af hvene, centralt af tagrør, (findes spredt i hele området), mens den østlige del domineres af arter som velugtende gulaks, frytle, svingel og sandskæg. Sydvest for parkeringspladsen et mindre areal langs Flyndersøvej domineret af gederams. På klitten findes enkelte partier med slåen og rugosarose og spredt i området partier med revling. Iøvrigt ingen opvækst af vedplanter.

litra b:

Overgangszone mellem tør og fugtig bund. Bundvegetationen domineres af krybende pil og revling (enkelte steder iblandt lyng) samt tagrør. Begyndende opvækst af pil, birk, røn og fyr (stedvis kratdannende) samt spredt opvækst af ene, der gennemgående er små og tydeligt saltpåvirkede.

litra c:

Permanent, vådt område omkring en endnu ikke helt tilgroet del af Flyndersø. Vegetationen helt overvejende domineret af hvas avneknippe og butblomstret siv. På tørre øer spredt opvækst af birk, pil og ene.

litra d:

Åben enebærbevoksning under begyndende tilgroning med løvtræ. Bundvegetationen domineret af tagrør.

litra e:

Åbent og størstedelen af året vådt område domineret af tagrør. I den østlige del et mindre, permanent vådt område domineret af hvas avneknippe. Spredt opvækst af birk, pil, fyr og ene samt porse.

litra f:

Område helt tilgroet med løvtræer, overvejende pil og birk. I den vestlige del forekommer mirabel- og slåenkrat og langs vejen ind i området tillige bævreasp.

Langs Flyndersøvej findes mindre partier med ældre, bredkronede ege, og spredt i bevoksningen står overgroede, men gennemgående store ener. I den østlige del af området er ryddet udsigtskiler.

litra g:

Del af den gamle kystskrænt bevokset med lyng. Midt i området mindre bevoksning af ældre østrisk fyr og umiddelbart syd herfor en ældre egekultur. Fyr og forskellige løvtræarter, overvejende eg og røn, er på vej til at invadere arealet.

litra h:

I princippet samme bevoksningstype som litra g. Langs Flyndersøvej tæt opvækst af ene kraftigt inficeret med løvtræopvækst, især birk, eg og røn samt rose. Den sydøstlige del af arealet er bevokset med østrisk fyr, bjergfyr og contortafyr.

Iøvrigt henvises til den foreløbige floraregistrering foretaget i foråret 1982 af Olav Seye Jensen, Højby Sj., se bilag d.

Plejekrifter.

Generelt.

Som tidligere omtalt er vegetationstilstanden ændret meget, siden fredningen blev gennemført. Derfor er følgende hovedindgreb nødvendige:

Førstegangspleje:

- 1) Restaurerende indgreb omfattende fjernelse af uønsket opvækst af træer og buske.
- 2) Foryngelse af lyngen ved slåning og let harvning.

Efterpleje:

- 3) Vedligeholdende pleje i form af græsning på arealerne nord for Flyndersøvej.
- 4) Supplerende rydning af ny, uønsket opvækst af træer og buske efter behov.

Der er stort behov for udtynding og rydning af vedplantevegetationen, dels for at der på arealerne nord for Flyndersøvej kan opstå åbnere samfund med lettere adgang for de græssende dyr til at pleje omkring de tilbageværende enebærbuske, dels for at beskytte lyng- og enevegetationen på arealerne syd for vejen, hvor afgræsning ikke er aktuel, mod konkurrencen fra den uønskede opvækst.

Da målet er at genskabe områdets karakter af åben strandeng - henholdsvis lyngflade - med spredt enebærbevoksning, skal al anden opvækst af vedplanter i princippet ryddes med undtagelse af de sammenhængende fyrrebevoksninger syd for Flyndersøvej. Nord for vejen kan enkelte, gamle træer, fortrinsvis eg og birk, dog bevares som solitärtræer, hvis det kan ske uden gener for eventuelt omkringstående enebærbuske.

Alle dele af træer og buske, der ikke kan opskæres til brænde, skal fjernes fra arealerne og ophugges til flis, der benyttes som vej- og stibelægning eller bortkøres.

Rydningen af uønsket opvækst skal ske i tiden 1. august - 1. april.

Efter rydning skal området nord for Flyndersøvej holdes åbent ved hjælp af græsning opfulgt af rydninger efter behov, hvorfor arealet skal gennemgås hvert 5. år for uønsket opvækst. På arealerne syd for vejen vil rydning af ny opvækst antagelig være nødvendig hvert 2. år.

Den fremtidige græsningspleje skal bygge på anvendelsen af kreaturer, da risikoen for strejfende hunde i området gør det betænkeligt at satse på fåregræsning. Da der indenfor projektets rammer ikke er mulighed for at anskaffe kreaturer til græsningsplejen, forudsættes det, at der er kvægavlere i området, som er interesserede i at udnytte de græsningsmuligheder, der kan tilbydes (vederlagsfrit).

Græsningsstykket må dels afpasses efter nedbørsmængden i græsningsperioden, dels efter udbudet af kreaturer. På grund af arealets beskaffenhed må græsning med samme hold kreaturer ske i kortere perioder med intervaller, hvor dyrene græsser andet steds under gunstigere vilkår.

Førstegangspæje i de enkelte litra.

Jfr. bilag 3:

litra a:

Pæje principielt unødvendig på størstedelen af arealet. Da dette imidlertid er tørt og græsbevokset, inddrages den sydlige del (langs grænsen til litra e) i græsningsarealet af hensyn til kreaturerne.

litra b-e:

Al opvækst af vedplanter bortset fra enebærbuske ryddes.

Ved havets indtrængning er store mængder tagrør blevet "høstet" og efterladt i tykke lag sammen med en del vraggods, navnlig i litra d.

Laget af tagrør og vraggods fjernes, så bundvegetationen ikke kvæles, og det skal navnlig påses, at enerne befrics.

Ved fjernelse af opvækst, som vokser ind i enerne, skal der udvises forsigtighed, så enerne ikke beskadiges.

litra f:

I princippet fjernes al opvækst af vedplanter, såvel træer som buske og tætte krat, bortset fra enebærbuske.

Da der spredt i litraen står enkelte gamle birk - og langs Flyndersøvej i litraens vestlige del tillige en del bredkronede ege, hvoraf en del antagelig bør bibeholdes, skånes disse i første omgang, idet udpegningen af solitærtræer og disses fordeling først kan foretages, når den øvrige rydning har fundet sted.

I første omgang skånes endvidere samtlige enebærbuske.

På grund af den kraftige tilgroning må det imidlertid forudses, at flere ener er så beskadigede, at de af æstetiske grunde bør fjernes. Skadernes omfang kan dog først vurderes, når arealet er ryddet.

I den del af litraen, hvor rydning har fundet sted i 1981, er enkelte kulisser bibeholdt, ligesom det afhuggede materiale er efterladt på arealet. Da resultatet heraf ikke er tilfredsstillende, ryddes kulisserne. Alt afhugget materiale incl. det tidligere afhuggede samt senere udgåede træer og buske i udsigtskilerne fjernes.

litra g:

Al nyindvandret opvækst af løv- og fyrretrær på det lyngbevoksede areal fjernes, herunder også opvæksten af egeplanter, der har bredt sig ud i lyngen fra egekulturen i litraens sydøstlige del (grænsen mod lyngarealet er skarpt markeret).

I fyrrebevoksningen centralt i litraen foretages oprydning for stormfældede og udgåede træer.

De spredte enebærbuske befries for generende løvtræsopvækst.

En 6-8 m høj skovfyr på den vestlige del af arealet (solitærtræ markeret med stjerne på kortbilag 3) bibeholdes.

Da lyngen er nået til senilitetsstadiet, indledes en foryngelse - af hensyn til publikum foreløbig kun på arealet øst for fyrrebevoksningen (ca. 0,5 ha). Foryngelsen foretages ved slåning med slagleklipper efterfulgt af let harvning.

Når det afslåede areal er i genvækst, forynges lyngen på resten af arealet.

Lyngplejen foretages først, når de øvrige plejearbejder i litraen er afsluttet (se afsnittet om handlingsplan).

litra h:

Al nyindvandret opvækst af løv- og fyrretrær på det lyngbevoksede areal fjernes.

Enerne langs Flyndersøvej befries for al opvækst af løvtræ, rose m.v. Der skal udvises stor forsigtighed, så enerne ikke beskadiges.

I fyrrebevoksningen i litraens sydøstlige del foretages oprydning (vindfælder).

Der foretages ingen foryngelse af lyngen, før resultaterne af lyngplejen i litra g kan vurderes.

Efterpleje.

Efterplejen af arealet nord for Flyndersøvej søges hovedsagelig gennemført ved kreaturgræsning. Da arealet er forland til sommerhusområdet, må der ved hegningen tages rimelige hensyn til passagemulighederne.

Som supplement til kreaturgræsningen foretages hvert 5. år en manuel rydning af ny, uønsket opvækst.

På arealerne syd for Flyndersøvej foretages efterplejen udelukkende som manuel rydning af ny opvækst - indtil videre hvert 2. år.

Alt afhugget materiale skal efter hver rydning fjernes fra arealerne og bortkøres, evt. hugges til flis.

Hegning.

Som vist i bilag 4 opdeles arealet i to folde adskilt af vejen til de to sommerhuse nord for Flyndersø, der også danner nordgrænse for den vestlige fold. Nordgrænsen for den østlige fold trækkes tværs igennem litra a, dels af

hensyn til kreaturerne (tørt græsareal), dels for ikke at spærre passagen langs klitterne.

Ca. 250 m vest for Korshagevej går en grusvej mod syd ind i sommerhusområdet. I forlængelse af denne vej har der tidligere været en meget benyttet, men ikke længere farbar sti til stranden. Da vejen fungerer som opsamlingsvej for badegæster fra sommerhusområdet, der naturligt vil søge den korteste vej til stranden, anses det for naturligt at retablere stien.

For at lette passagen og samtidig nedsætte risikoen for publikumsbetingede beskadigelser af kreaturhegnene, forsynes både nordhegn og sydhegn med drejekors, stente eller sluse ud for stien.

Hvor stien passerer den laveste del af arealet, udlægges flis fra kratrydningen som stibelægning.

Hegnene udføres som traditionelle kreaturhegn med en højde på ca. 75 cm og to glatte, strømførende tråde. Strømforsyning påregnes etableret fra områdets almindelige elforsyning.

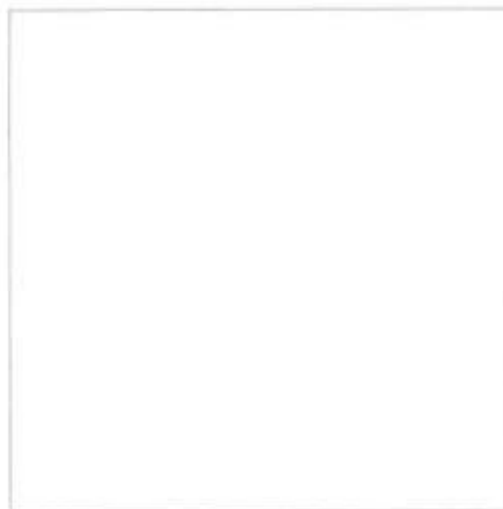
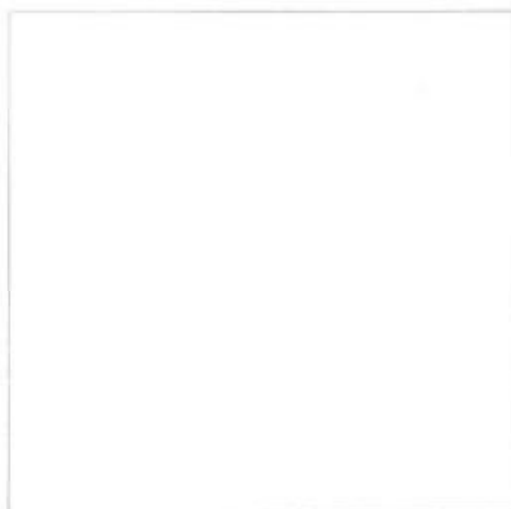
Mens der i den vestlige fold antagelig er tilstrækkelig, naturlig vandforsyning (fra Flyndersø), må der i den østlige fold etableres kunstig kreaturvanding (vippeventil), hvilket påregnes at kunne ske fra eksisterende vandledning langs Flyndersøvej.

H

Forelæggelse for fredningsnævnet.

I henhold til fredningskendelsen kan bevoksning og opvækst i fornødent omfang fjernes efter fredningsnævnets bestemmelser. Eksisterende hegn må fornyes, men nye hegn må ikke opsættes, og der må ikke anlægges eller dannes nye stier. Det forbeholdes fredningsmyndighederne at lade drejekors eller stenter anbringe, hvor det er nødvendigt for passagen.

Plejeplanen må derfor forelægges fredningsnævnet til godkendelse af de foreskrevne plejeforanstaltninger, inden arbejdet i delområde 1 igangsættes.

Handlingsplan.

I henhold til foreløbig aftale udføres arbejdet af Nykøbing-Rørvig kommune som beskæftigelsesprojekt i snævert samarbejde med amtskommunens fredningsafdeling. Den daglige arbejdsledelse varetages af kommunegartneren.

Rydningen af opvækst på arealerne foretages kun i perioden 1. august - 1. april.

Planmæssig start på plejen omkring 15. aug. 1982. Arbejdet forventes afsluttet i foråret 1983.

Plejeforskrifterne for de enkelte litra udføres i følgende rækkefølge:

1. Litra b,c,d og vestlige del af litra f (s. 12).
2. Litra h (s. 13-14).
3. Litra e og resten af litra f (s. 12).
Når den grovere rydning af opvækst har fundet sted, træffes nærmere aftale om udvælgelsen af solitærtræer og rydning af beskadigede ener.
4. Litra g (s. 13). Plejearbejdet afsluttes med fornyelse af lyngen i den østlige del af litraen (forår 1983).
5. Opsætning af kreaturhegn m.v. (s. 14-15).

Planen revideres i 1987.

Delområde 2.

Se bilag 5.

Plantagerne består næsten udelukkende af 30-50 årige fyrre- og birkebevoksninger. Stormen i november 1981 har anrettet en del skader i fyrrebevoksningerne, såvel i form af spredte som af mere sammenhængende stormfald.

litra a:

Østrisk fyr (ca. 40 år). Den sydøstlige del hullet efter stormfald. Den nordlige og vestlige del bør tyndes (mange opknebne træer). - Af hensyn til den begyndende opløsning og til stabiliteten i plantagen foreslås hele bevoksningen lysstillet ved få, men kraftige tyndinger fra neden indenfor et kortere åremål, efterfulgt af underplantning med eg.

litra b:

Sitkagrønkultur (ca. 15 år).

litra c:

Østrisk fyr (ca. 40 år). Bør tyndes fra neden, idet der er mange opknebne træer.

litra d:

Birk (ca. 50 år) med indblanding af forskellige andre træarter. Hele bevoksningen bør tyndes af hensyn til kronudviklingen på de blivende træer, idet bevoksningen bør søges overholdt længst muligt af hensyn til skovbilledet. Tyndingen bør bl.a. ske ved udhugning af indblandingen, så bevoksningen bliver en ren birkebevoksning.

litra e:

Contortafyr (ca. 35 år). Meget tæt, tilsyneladende aldrig udhugget bevoksning af et kummerligt udseende (mange døde træer, utilstrækkelig udvikling). Den østlige del af litraen er blottet efter stormfald. - Da bevoksningen er værdiløs, foreslås den ryddet, så hele litraen kan indtages under nykultur. Som kulturtræart foreslås lark bl.a. af hensyn til skovbilledet.

litra f:

Birk (ca. 50 år) med indblanding af andre træarter. I den nordlige del østrisk fyr (ca. 40 år) i blanding med rød-eg. - På længere sigt bør der hugges for egene. Iøvrigt samme bemærkninger som under litra d.

litra g:

Østrisk fyr (ca. 40 år). Lettere, spredt stormfald navnlig mod øst. Bevoksningen trænger til gennemhugning, da især den sydlige og vestlige del er meget tæt.

litra h:

Birk (ca. 30 år) med indblanding af forskellige andre træarter. I den nordlige del findes en hel del bøg. Bevoksningen bør tyndes ret kraftigt, så der opnås bedre dimensioner på de blivende træer. I den nordlige del bør der især hugges for bøgene.

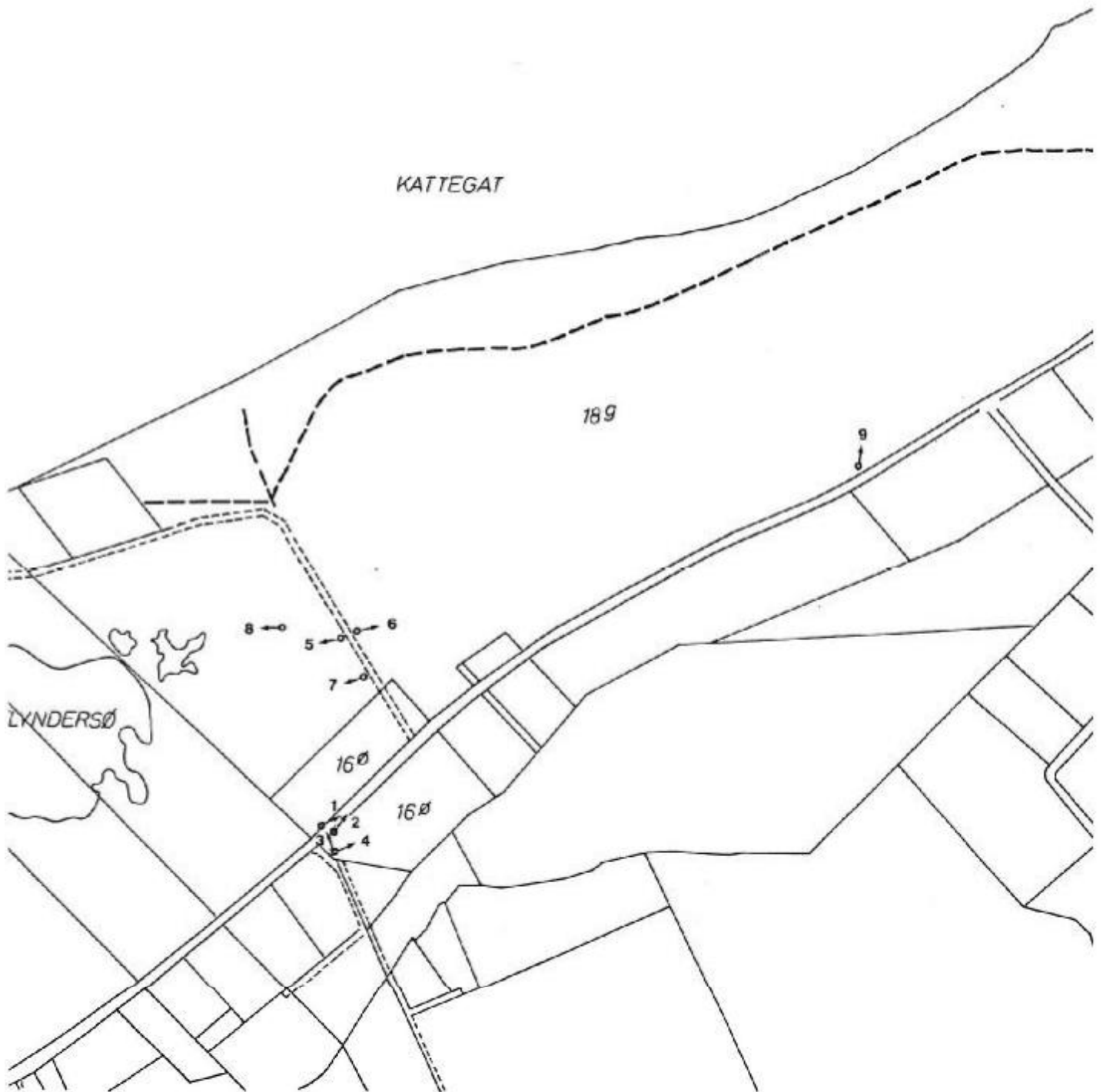
litra i:

Tagrørsump.

litra k:

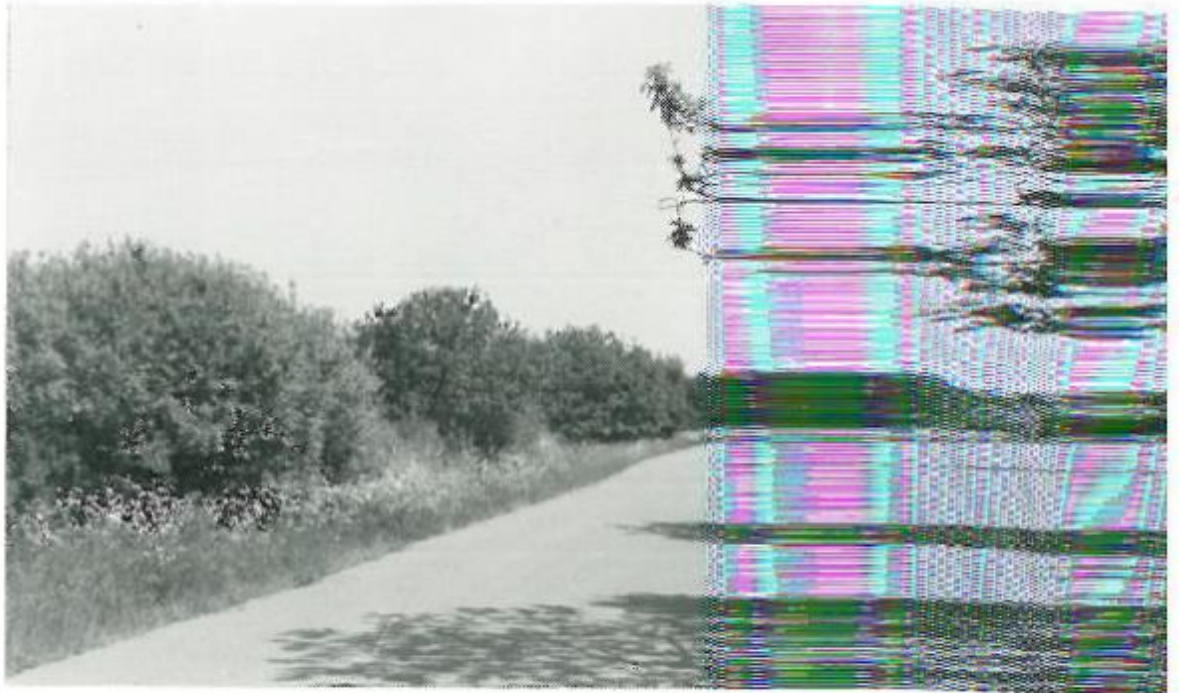
Fleretageret blandingsbevoksning bestående af eg, el, røn, birk, bøg, hassel og skovfyr. Bevoksningen har præg af naturskov og bør bibeholdes som sådan af hensyn til faunaen.

Fotoregistrering

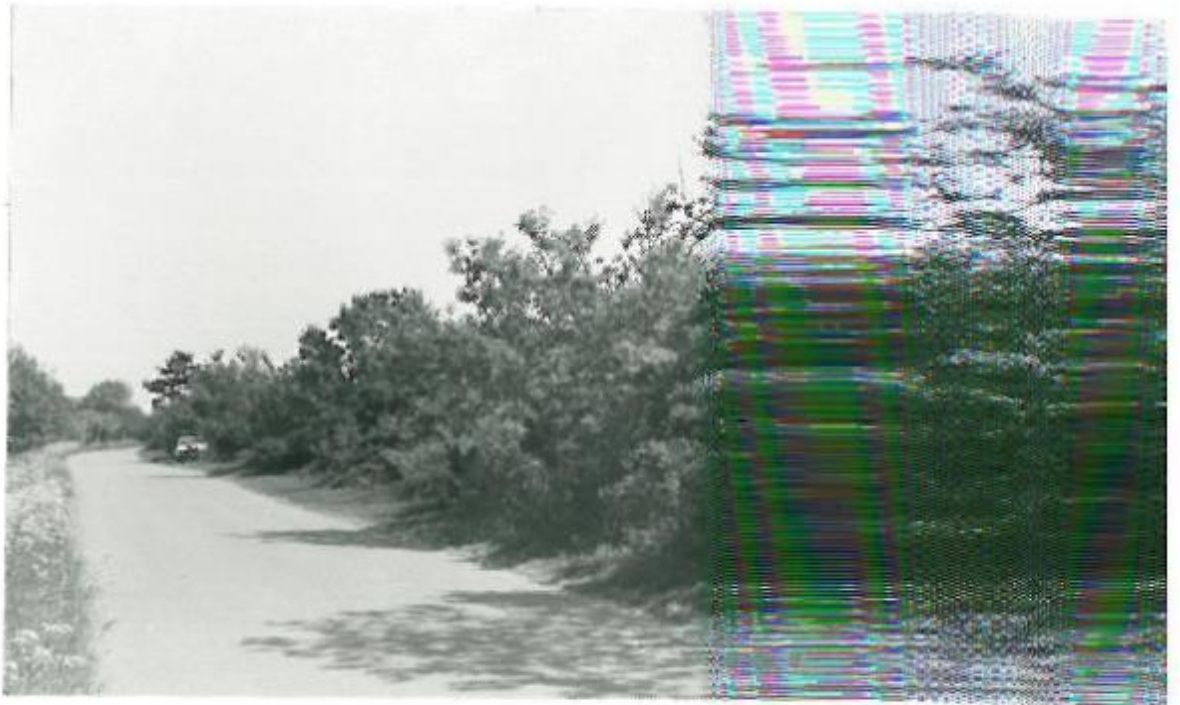

Del af RØRVIG BY, RØRVIG

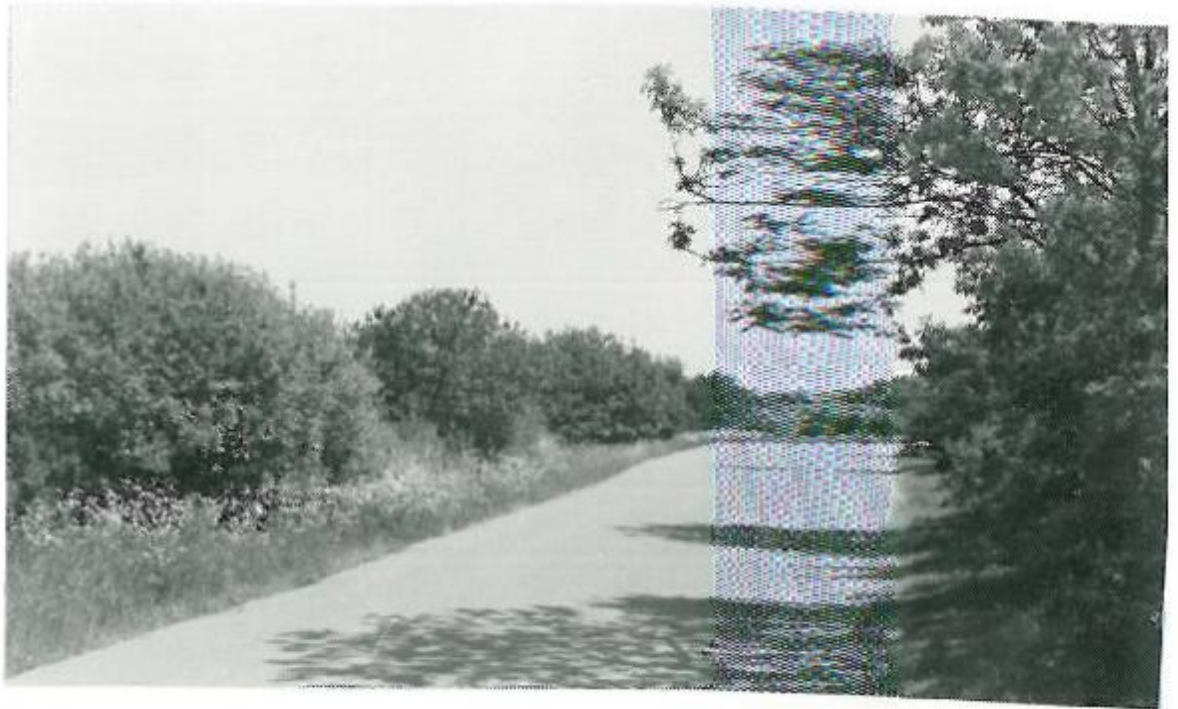
VESTSJÆLLANDS AMT · 1982

1. Løvtræopvæksten langs Flyndersøvej har h
udsigten over strandene nord for v

2. Enebærbevoksningen langs sydsiden af F
nu af løvtræopvækst.

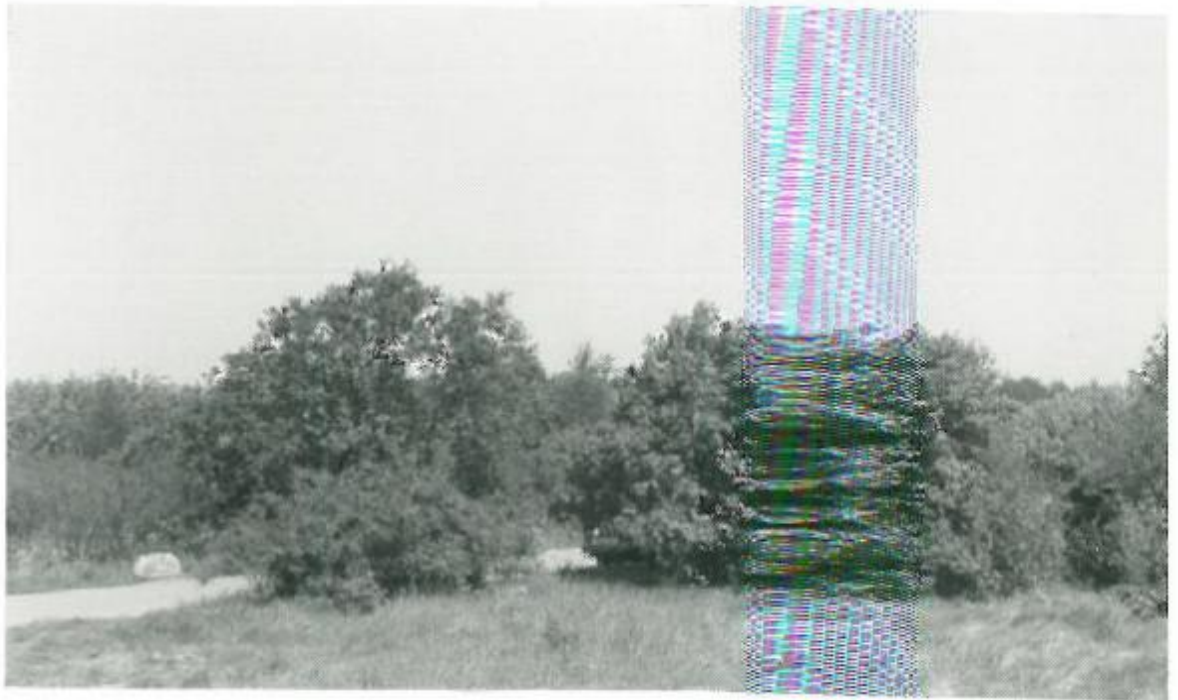

1. Løvtræopvæksten langs Flyndersøvej har **h**elt lukket for udsigten over strandene nord for **v**ejen.

2. Enebærbevoksningen langs sydsiden af Flyndersøvej trues nu af løvtræopvækst.

3. Selv fra et af de højeste punkter syd for Flyndersøvej har opvæksten skjult udsigten over strandene nord for vejen.

4. Eksempel på den begyndende tilgroning af Lyngarealerne syd for Flyndersøvej (litra h).

5. Eksempel på en åben enebærbevoksning under tilgroning (litra d). Størstedelen af enerne i dette område vil endnu kunne reddes.

6. Overgangszonen mellem litra e og litra f. Løvtræopvæksten breder sig og truer med at overvokse den sparsomme enebærvegetation.

7. Enebærbuskene i litra f er gennemgående store, men så kraftigt overvoksede, at beskygningen har medført omfattende skader.

9. I udsigtskilerne, som blev ryddet i 1981, er enebærbuskene og enkelte unge birketræer bevaret. På bunden henligger kvas fra rydningen.

8. Ved havets indtrængning er store mængder tagrør blevet "afhøstet" og efterladt i stakke, der helt eller delvis dækker de mindre enebærbuske (litra d).

Overfredningsnævnets kendelse af 24.10.1942 (gentaget i kendelsen af 12.9.1950), som med visse ændringer er en stadfæstelse af fredningsnævnets kendelse af 5.12.1939, bestemmer følgende for arealet:

"Arealerne maa ikke beplantes eller opdyrkes, men skal i alt væsentligt henligge i deres nuværende Tilstand; der maa ikke opføres Bygninger eller anbringes andre til Beboelse, Udsalgssted eller lignende bestemte Indretninger, derunder Badehuse, og heller maa der anbringes Master eller andet, som efter Naturfredningsmyndighedernes Opfattelse virker skæmmende.

Eksisterende Hegn paa Fredningsarealerne maa fornyes, men nye Hegn maa ikke opsættes. Det forbeholdes Fredningsmyndighederne at lade anbringe Drejekors eller Stenter, hvor det for Passagen er fornødent.

Der maa ikke anlægges eller dannes nye Veje eller Stier, og Ridning og Teltslagning eller lignende er ikke tilladt. Kørsel med Automobil eller andre Køretøjer og Parkering af saadanne paa de fredede Arealer er forbudt, dog er Ejere og Brugere af Beboelseshuse, som før Afsigelse af Naturfredningsnævnets Kendelse er lovlige opførte inden for de fredede Omraader, som hidtil berettiget til Kørsel ad de Veje, hvortil de hidtil har været berettiget.

Iøvrigt har Almenheden Ret til at færdes og opholde sig paa de fredede Omraader efter Fredningsnævnets nærmere Bestemmelser og under Iagttagelse af de Ordensregler, som Nævnt maatte foreskrive. Almenheden har ikke Ret til at medtage løse Hunde paa Omraaderne.

Sand- Grus- ell. Stengravning paa de fredede Area-
ler er ikke tilladt.

Bevoksning og Opvækst kan i det Omfang, det er for-
nødent for at bevare Omraadets Karakter, fjernes
efter Fredningsnævnets Bestemmelse uden Udgift for
Ejerne.

Paataleretten tilkommer Naturfredningsnævnet for
Holbæk Amt."

Fredningsdeklaration lyst 20.10.1958:

"Ud fra ønsket om i videst omfang at bevare Rørvig sogns naturskønhed udsteder A/S Korshage herved som ejer af matr.nr. 16 i, 18 g og 18 al Rørvig by og sogn, en for os og efterfølgende ejere bindende fredningsdeklaration med hensyn til de af vore for- nævnte ejendomme ca. 13,34 ha store skovbevoksede arealer, der på vedhæftede, af landinspektør Werner Nielsen, Silkeborg, udfærdigede tinglysningsrids er vist med grøn farve. x)

Området fredes og skal stedse opretholdes i sin nu- værende tilstand, hvorved navnlig bemærkes:

Arealet må aldrig udstykkes.

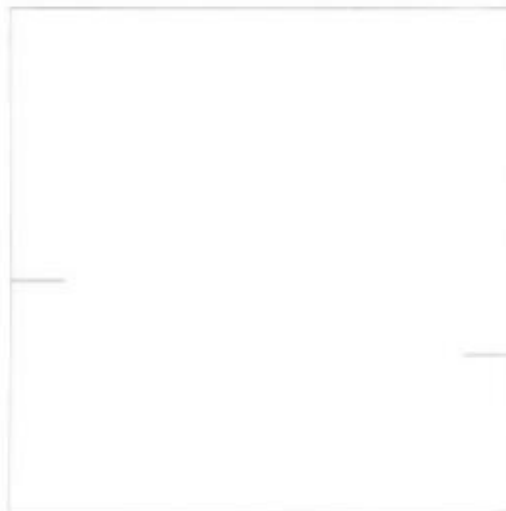
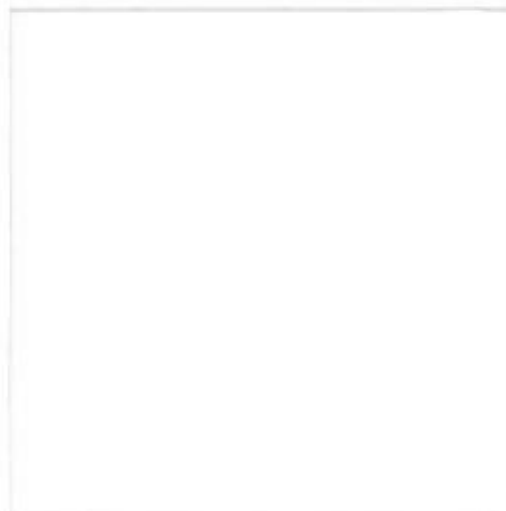
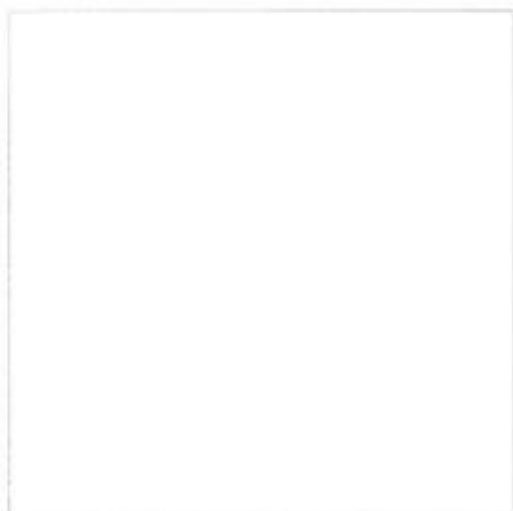
På arealet må der ikke opføres bygninger, opstilles boder, reklameskilte eller andet, der kan virke forstyrrende, ligesom det på terrænet er forbudt at henkaste papir, flasker eller andet affald.

Den på arealerne værende bevoksning, der består af såvel nåletræer som løvtræer, skal i det væsentlige bibeholdes. Brugsretten hertil skal blive bestående, således at den forbeholdes A/S Korshage og senere ejere at foretage normal skovhugst og tilplantning.

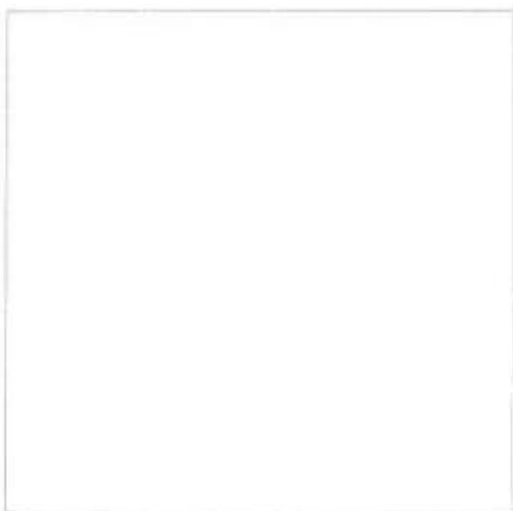
Påtalerettiget med hensyn til denne deklaration til- kommer ejerne, Fredningsnævnet for Holbæk amtsråds- kreds i forening eller hver for sig."

x) det nuværende matr.nr. 18 be.

H

Bilag d.

10

Flynderssøområdet ved Rørvig, distr. 43/26.

Eng mellem Korshage P-plads og sumpområdet. Besøgt d. 13.-5. og 7.-6.-1982.

I Karsporeplanter.

II Græsser og halvgræsser.

Carex disticha	toradet star
" nigra	alm. "
Helictotrichon pratense	eng-havre
Phragmites australis	tagrer

Urter og urteagtige planter.

III Galium aparine	burre-anerre
Majanthemum bifolium, nær Dybesøvej	majblomst (lille bevoksning)
Polygonatum multiflorum, " "	stor konval (" ")
Polygonum amphibium	vand-pileurt
Potentilla erecta	tormentil
Rumex acetosa	alm. eyre
Stellaria graminea	græsbladet fladstjerne
Veronica chamaedrys	tveskægget ærenpris

IV Traer og træagtige planter.

Betula pendula	vorte-birk (få)
Juniperus communis	ene (få)
Pyrus communis	pære (1 ekspl.)
Rosa ?	rose ? (1 ekspl.)
Rubus fruticosus	brombær

Sumpområdet øst for Flynderse. Besøgt d. 10 og 13.-5., 4. og 7.-6.-1982.

II <i>Briza media</i>	hjertegræs
<i>Calamagrostis canescens</i>	eng-rørhvene
<i>Carex disticha</i>	toradet star
" <i>extensa</i>	udepilet "
" <i>glauca</i>	blågrøn "
" <i>nigra</i>	alm. "
" <i>panicea</i>	hirse- "
" <i>paniculata</i>	top- "
<i>Cladium mariscus</i>	avneknippe (store og tætte bevoksn.)
<i>Eleocharis palustris</i> ssp. <i>vulgaris</i>	alm. sumpstrå
" <i>quinqueflora</i>	fåblomstret kogleaks
" <i>uniglumis</i>	enskallet sumpstrå
<i>Eriophorum angustifolia</i>	smalbladet kæruld
<i>Helictotrichon pubescens</i>	dunet havre
<i>Phragmites australis</i>	tagrør
<i>Poa pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	eng-råpgræs
<i>Scirpus tabernaemontani</i>	blågrøn kogleaks
III <i>Caltha palustris</i>	eng-kabbeleje
<i>Cirsium palustre</i>	kær-tidsel
<i>Dactylorhiza incarnata</i> ssp. <i>incarnata</i>	kødfarvet gøgeurt
" <i>majalis</i>	maj- "
<i>Eupatorium cannabinum</i>	hjortetrost
<i>Galium palustre</i> ssp. <i>palustre</i>	kær-snerre
" <i>uliginosum</i>	sump- "
<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	vandnavle
<i>Juncus conglomeratus</i>	knop-siv
" <i>subnodulosus</i>	butblomstret siv (stor bevoksning)
<i>Luzula multiflora</i>	mangeblomstret frytle
<i>Lycopus europaeus</i>	sværtevald
<i>Lysimachia vulgaris</i>	alm. fredløs
<i>Mentha aquatica</i>	vand-mynte
<i>Pinguicula vulgaris</i>	vibefedt (talrig mod vest)
~~<i>Potentilla anserina</i>~~	~~liggende potentil~~
<i>Potentilla anglica</i> ?	liggende potentil
" <i>erecta</i>	tormentil
<i>Ranunculus acris</i>	bidende ranunkel
<i>Rhinanthus minor</i> ssp. <i>minor</i> (ved vej)	bredbladet (liden) skjaller
<i>Triglochin maritima</i>	strand-trehage
<i>Valeriana dioica</i>	tvebo baldrian

<i>Vicia cracca</i>	muse-vikke
<i>Viola palustris</i> (3 ekspl., 2 i blomst)	eng-viol (på tuer)
IV <i>Betula pendula</i>	vorte-birk
<i>Empetrum nigrum</i>	revling
<i>Erica tetralix</i>	klokkelyng
<i>Juniperus communis</i>	ene
<i>Myrica gale</i> (talrig)	mose-pors
<i>Pinus sylvestris</i>	skov-fyr (spredt)
<i>Ribes rubrum</i>	ribs
<i>Salix cinerea</i>	grå pil
" <i>repens</i> (tætte bevoksninger)	krybende pil
<i>Vaccinium uliginosum</i>	mose-bælle
<i>Viburnum opulus</i>	kvalkved

Træbevokset område mellem Dybesøvej og sumpområdet. Besøgt d. 10.-5.-1962.

I <i>Dryopteris carthusiana</i>	smalbladet mangeløv
" <i>dilatata</i>	bredbladet "
II <i>Phragmites australis</i>	tagrer
<i>Poa annua</i>	enårig rapgræs
III <i>Aegopodium podagraria</i>	skvalderkål
<i>Anemone nemorosa</i>	hvid anemone
<i>Anthriscus sylvestris</i>	vild kørvel
<i>Cardamine hirsuta</i>	roset-springklap
<i>Cerastium fontanum</i> ssp. <i>triviale</i> var. <i>triviale</i>	alm. hønsetarm
<i>Gagea lutea</i>	alm. guldstjerne
<i>Galium aparine</i>	burre-snerre
<i>Lotus corniculatus</i>	alm. kællingetand
<i>Myosotis stricta</i>	rank forglemmigej
<i>Polygonum amphibium</i>	vand-pileurt
<i>Potentilla anserina</i>	gåse-potentil
<i>Ranunculus acris</i>	bidende ranunkel
<i>Stellaria holostea</i>	stor fladstjerne
Taraxacum-arter	mælkebøtte
<i>Urtica dioica</i>	stor nælde
<i>Veronica arvensis</i>	mark-srenpris
" <i>hederifolia</i> ssp. <i>lucorum</i>	krat- "
IV <i>Corylus avellana</i>	hassel
<i>Lonicera periclymenum</i>	alm. gedeblad
<i>Populus tremula</i>	bævreasp
<i>Prunus spinosa</i>	slåen
<i>Quercus robur</i>	alm. eg
<i>Rubus fruticosus</i>	brombær
" <i>idaeus</i>	hindbær
Salix-arter	pil
<i>Sorbus aucuparia</i>	alm. røn
<i>Viburnum opulus</i>	kvalkved

Strandoverdrev mellem Flynderseområdet og Kattegat.

Besøgt d. 11.-5. og 7.-6.-1982.

II <i>Aira praecox</i>	tidlig dværgbunke
<i>Ammophila arenaria</i>	sand-hjælme
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	vellugtende gulaks
<i>Corynephorus canescens</i>	sandskæg
<i>Deschampsia flexuosa</i>	bølget bunke
<i>Festuca ovina</i>	fåre-svingel
<i>Phragmites australis</i>	tagrer (nær sunpområdet)
<i>Poa pratensis</i> ssp. <i>irrigata</i>	blågrøn rapgræs
III <i>Achillea millefolium</i>	alm. røllike
<i>Anchusa officinalis</i>	læge-oksetunge
<i>Anthyllis vulneraria</i>	rundbælg
<i>Armeria maritima</i> ssp. <i>maritima</i>	engelskgræs
<i>Campanula rotundifolia</i>	liden klokke
<i>Cochlearia officinalis</i>	læge-kokleare (nær stranden)
<i>Crambe maritima</i>	strandkål (på stenet strand)
<i>Hieracium pilosella</i>	håret høgeurt
<i>Hypochoeris radicata</i>	alm. kongepen
<i>Lathyrus japonicus</i> ssp. <i>maritimus</i>	strand-fladbælg (strandært)
<i>Luzula campestris</i>	mark-frytle
<i>Plantago lanceolata</i>	lancet-vejbred
" <i>major</i> ssp. <i>major</i>	glat "
" <i>maritima</i>	strand- "
<i>Pulsatilla pratensis</i>	nikkende kobjælde
<i>Ranunculus bulbosus</i>	knold-ranunkel
<i>Rumex crispus</i>	kruset skræppe
<i>Sedum acre</i>	bidende stenurt
<i>Taraxacum</i> -arter	mælkebette
<i>Thalictrum minus</i> ssp. <i>minus</i>	sand-frøstjerne
<i>Viola canina</i>	hunde-viol
" <i>tricolor</i> ssp. <i>tricolor</i>	alm. stedmoderblomst
IV <i>Calluna vulgaris</i>	hedelyng
<i>Empetrum nigrum</i>	revling
<i>Prunus spinosa</i>	slåen
<i>Rosa rugosa</i>	rønket rose (flere tætte bevoksninger)
<i>Rosa</i> ?	(enkelte rosenbuske)

Lyngheden syd for Flyndersøområdet (Dybesøvej). Besøgt d. 10.-5.-1982.
 "v. vej" angiver, at planten vokser på et smalt bælte mellem lyngheden og Dybesøvej - hører ikke til lynghedesamfundet.

I <i>Dryopteris carthusiana</i>	smalbladet mangeløv
" <i>dilatata</i>	bredbladet "
<i>Polypodium vulgare</i>	alm. engelsød
II <i>Carex arenaria</i>	sand-ster
<i>Holcus mollis</i>	blød hejre (v. vej)
III <i>Arabidopsis thaliana</i>	gåsemad (v. vej)
<i>Armeria maritima</i> ssp. <i>maritima</i>	engelskgræs (v. vej)
<i>Bellis perennis</i>	tusindfryd (v. vej)
<i>Cerastium semidecandrum</i>	femhannet hønsetarm
<i>Erophila verna</i>	vår-gæslingeblomst (v. vej)
<i>Geranium molle</i>	blød storkenab (v. vej)
<i>Hieracium pilosella</i>	håret høgeurt (v. vej)
<i>Hypochoeris radicata</i>	alm. kongepen (v. vej)
<i>Luzula campestris</i>	mark-frytle (v. vej)
<i>Majanthemum bifolium</i>	majblomst
<i>Myosotis discolor</i>	forakelligfarvet forglemmigej (v. vej)
" <i>stricta</i>	rank " (v. vej)
<i>Saxifraga granulata</i>	kornet stenbræk (v. vej)
<i>Taraxacum</i> -arter	mælkebøtte
IV <i>Betula pendula</i>	vorte-birk (enkelte ekspl.)
" <i>pubescens</i>	dun- " (" ")
<i>Calluna vulgaris</i>	hedelyng (dominerende)
<i>Empetrum nigrum</i>	revling (")
<i>Juniperus communis</i>	ene (enkelte)
<i>Lonicera periclymenum</i>	alm. gedeblad
<i>Malus sylvestris</i>	skov-æble, få ekspl.
<i>Quercus robur</i>	alm. eg, få ekspl.
<i>Rosa</i> -arter	rose, få ekspl.
<i>Rubus fruticosus</i>	brombær
" <i>idaeus</i>	hindbær, få ekspl.
<i>Sarothamnus scoparius</i>	gyvel, " "
<i>Sorbus aucuparia</i>	alm. røn " "

Foreløbig liste, indtil 7.-6.-1982.

Højby Sj., d. 11.-6.-1982.

Olav Sørensen

Strandvej 11
 4573 Højby Sjælland

Del af RORVIG BY, RORVIG
VESTSJÆLLANDS AMT

1982

■ Fredet område

--- Grænse for sommerhusområde

Mål: 1:8000

Del af RORVIG BY, RORVIG
VESTSJÆLLANDS AMT

1982

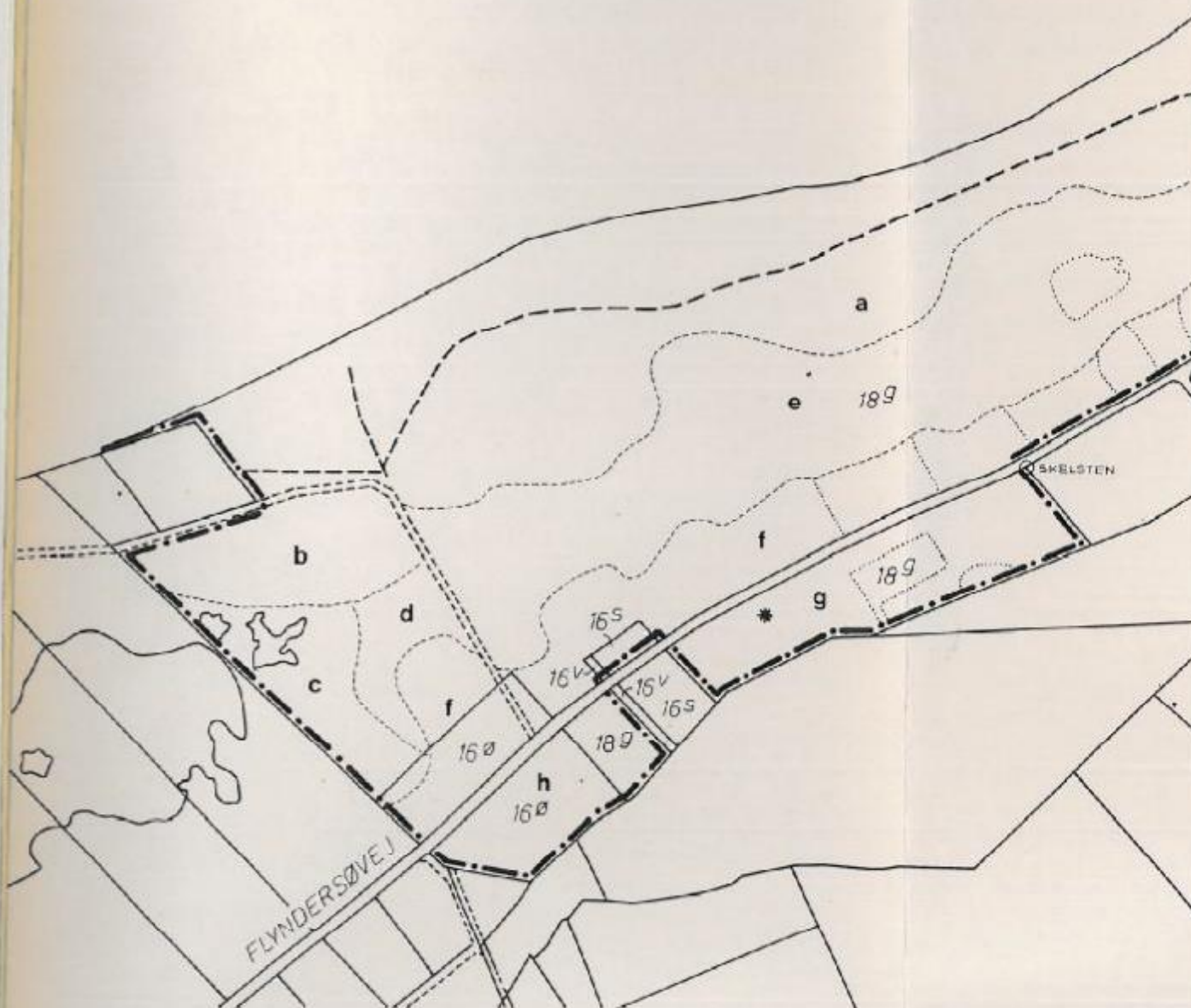

Grænse for sommerhusområde
Mål: 1:8000

Del af RØRVIG BY, RØRVIG

VESTSJÆLLANDS AMT
1982

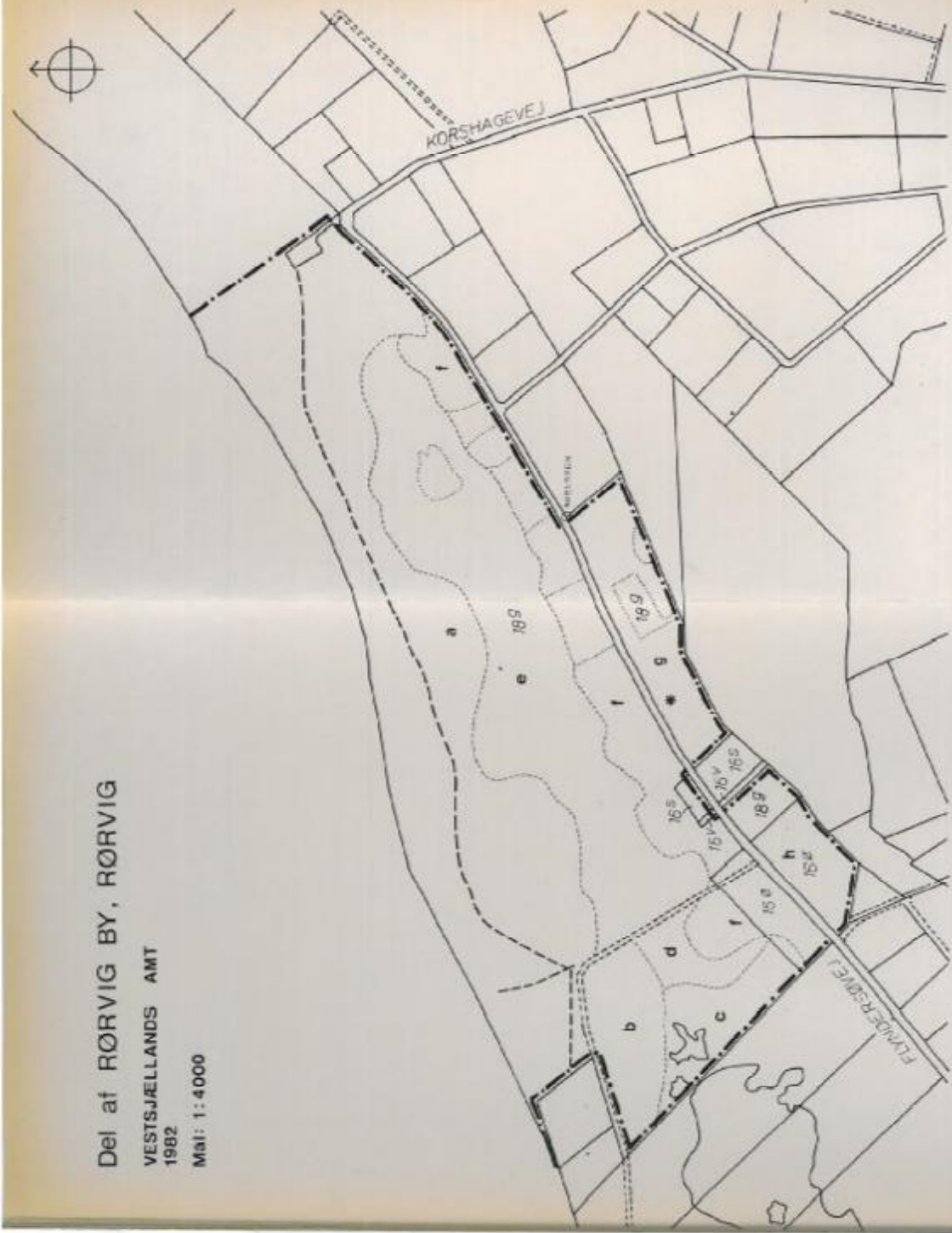
Mål: 1:4000

1. ETAPE - DELOMRÅDE 1

- Grænse for delområde 1
- ..... Litragrænse
- Sti

Del af RØRVIG BY, RØRVIG
 VESTSJÆLLANDS AMT
 1982
 Mål: 1:4000

1. ETAPE - DELOMRÅDE 1

- Grænse for delområde 1
- Litragrænse
- ... Sti

Del af RØRVIG BY, RØRVIG

**VESTSJELANDS AMT
1982**

Mål: 1:4000

KATTEGAT

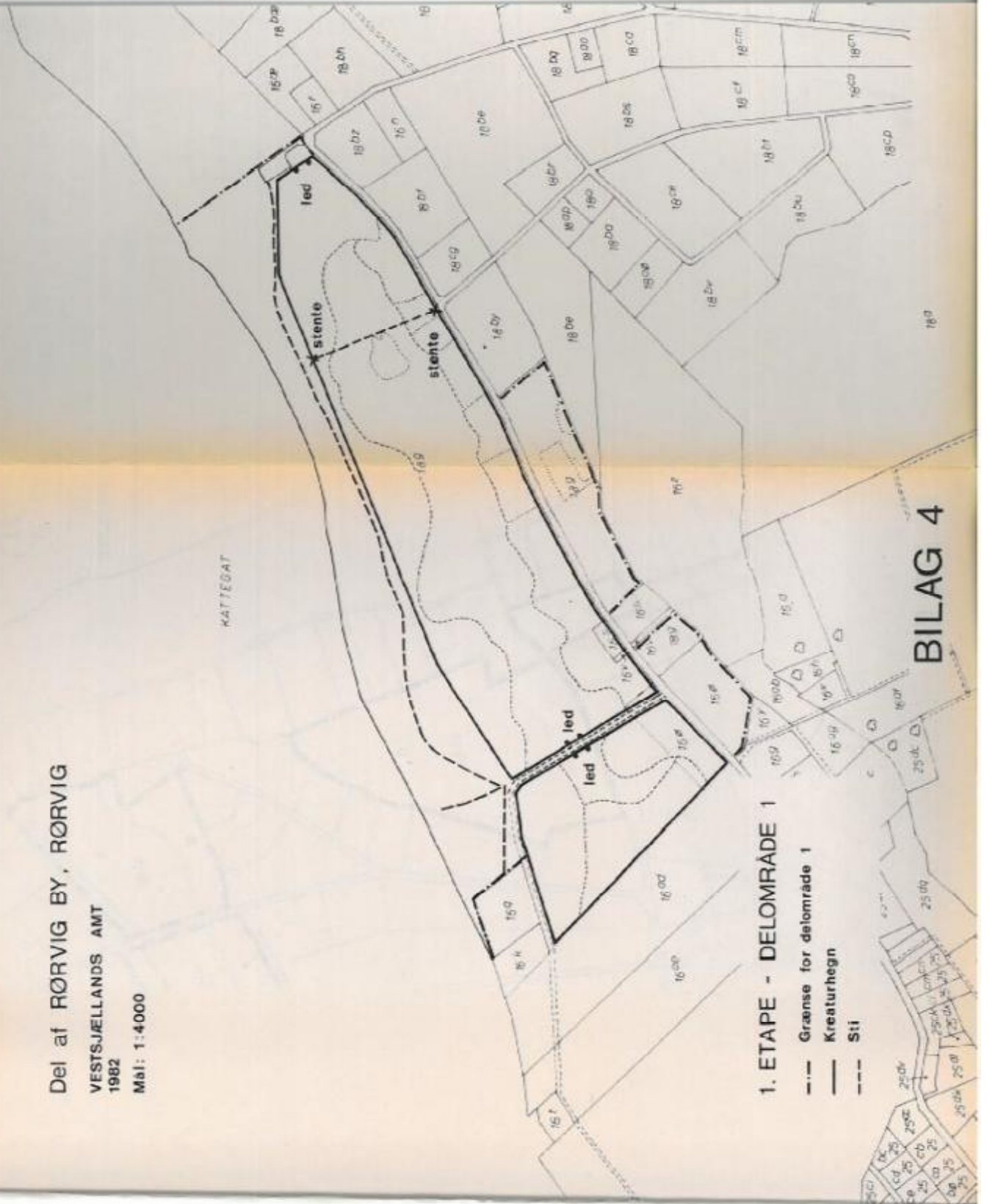
BILAG 4

1. ETAPE - DELOMRÅDE 1

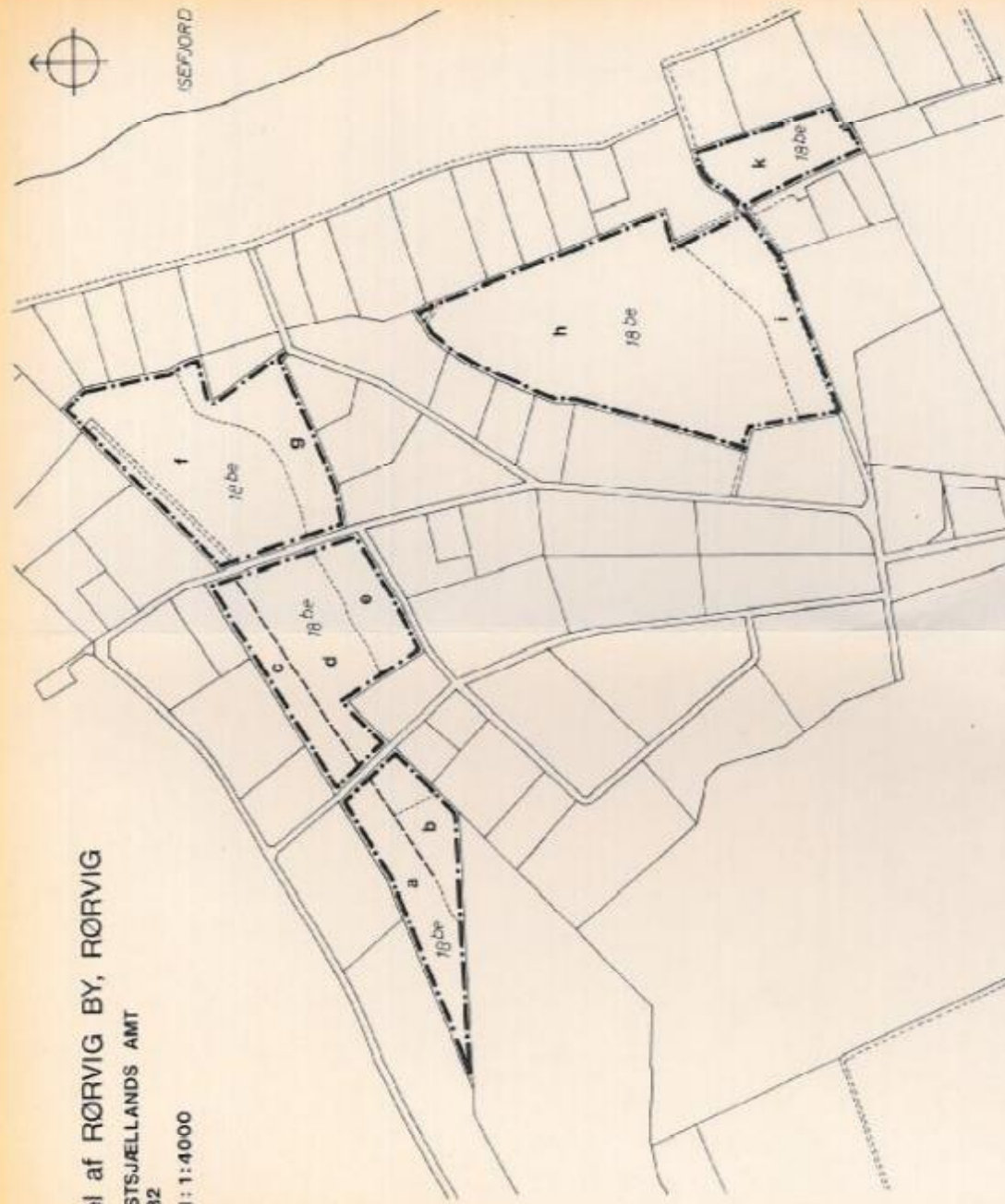
--- Grænse for delområde 1

—— Kreaturhegn

--- Sti

Del af RØRVIG BY, RØRVIG
VESTSJÆLLANDS AMT
1982
Mål: 1:4000

1. ETAPE - DELOMRÅDE 2.

- Grænse for delområde 2
- ..... Litragrænse
- Sti

BILAG 5